

“প্ৰকৃতি আৰু মানুহৰ লগত ইয়াৰ সম্বন্ধ”

- চুমালী গোস্বামী

হৰিহৰণৰ কণ্ঠৰ ৰোজা চিনেমাৰ সেই বিখ্যাত গানটো কোনে পাহৰিব “ৱে হাসি ৱাদিয়া, য়ে খোলা আসমানা “সঁচাকৈয়ে নৈসৰ্গিক প্ৰকৃতিৰ বুকুত মুক্তআকাশৰ সৌন্দৰ্যই সুকীয়া, আবেশসনা। আমাৰ চৌপাশৰ প্ৰকৃতি বহুত মনোমোহা, সুন্দৰ কিন্তু আমি প্ৰাত্যাহিক জীৱনত ইমান ব্যস্ত থাকোঁ যে অলপ সময় বৈ সেই সৌন্দৰ্য উপভোগ কৰিবলৈ আমাৰ হাতত সময়ৰ অভাৱ।

প্ৰকৃতিৰ লগত মানুহৰ সম্বন্ধ অতি পুৰণি। অতীতত অৰ্থাৎ মানৱ সভ্যতাৰ সৃষ্টিৰ আগতে মানুহে প্ৰকৃতিৰ বুকুতে বাস কৰিছিল, চিকাৰ কৰি খাদ্য গ্ৰহণ কৰিছিল, গছৰ ছাল-বাকলি পিন্ধিছিল। সভ্যতাই অগ্ৰগতি ল’লে, বৰ্তমান আমি একবিংশ শতিকাত। বিজ্ঞানে নতুন নতুন আৱিষ্কাৰে আমাৰ জীৱন যান্ত্ৰিক কৰি তুলিলে। কমি আহিল প্ৰকৃতিৰ লগত আমাৰ প্ৰত্যক্ষ সম্বন্ধ। তথাপি ইতিহাসৰ কোনোবাখিনিত এতিয়াও বিৰাজমান মানৱজাতিৰ প্ৰকৃতিপ্ৰেমা।

অসমীয়াৰ বাপতিসাহোন বিহুও ওত:প্ৰোতভাবে প্ৰকৃতিৰ লগত জড়িত। কপালৰ ঘাম মাটিত পেলাই যেতিয়া ভঁৰাললৈ ধান নিয়ে তেনে সময়তে মাঘ বিহুৰে প্ৰত্যেক ঘৰ অসমীয়া মানুহৰ ঘৰত ভূমুকি মাৰে। বসন্ত ঋতুত ন সাজ পিন্ধি প্ৰকৃতিয়ে সেউজীয়া ৰূপ লয়, মানৱ-জীৱনলৈও লৈ আহে নতুনত্বৰ মাদকতা, এনে এক ঋতুতে ৰঙালী বিহু সম্পন্ন হয়। “আলি আই লিগাং” মিচিং সম্প্ৰদায়ৰ মাজত অনুষ্ঠিত হয়। “বিবি গাচেং” বুকুত লৈ প্ৰকৃতিয়ে ন-প্ৰাণ পায়। মুঠৰ ওপৰত আমাৰ অসমৰ উৎসৱসমূহৰ লগত প্ৰকৃতিৰ এৰাব নোৱাৰা সম্বন্ধ।

বহুতো কবি, সাহিত্যিকে প্ৰকৃতিৰ ওপৰত বহুতো কালজয়ী ৰচনা লিখি থৈ গৈছে। অসমত বিহুগীকবি ৰঘুনাথ চৌধুৰীয়ে লিখা চৰাই আৰু প্ৰকৃতিৰ ওপৰৰ কবিতাসমূহ কিমান মনোৰমা। আজিও কোনোবা এটা বৰ্ষাসিক্ত আবেলিত কফিৰ কাপত চুমুক দি গুণগুণাই উঠোঁ Words Worth সেই বিখ্যাত কবিতাটি।

সুৱক Heart leaps up when I behold rainbow in the sky...ত সঁচাকৈয়ে ৰামধেনুৰ সাতোটা ৰঙে যেন আমাৰ জীৱনলৈ লৈ আনে নতুনত্ব তথা আনন্দৰ সঁফুৰা।

প্ৰকৃতিৰ লগত আমাৰ সম্বন্ধ অত্যন্ত গভীৰ, ই মানৱ জীৱনলৈ কঢ়িয়াই আনে সুখ তথা সু- স্বাস্থ্য। মানসিকভাবে আমি প্ৰকৃতিৰ পৰা কেতিয়াবা আঁতৰাবলৈ গুচি যাওঁ কাৰণ আমি মানৱসৃষ্ট এখন কৃত্ৰিম জগতত বিচৰণ কৰো। ই আমাৰ শাৰীৰিক আৰু মানসিক স্বাস্থ্যত বিৰূপ প্ৰভাৱ পেলায়। আমি বিভিন্ন উপায়েৰে প্ৰকৃতিৰ লগত সম্পৰ্কিত হ’ব পাৰো। যেনে আমি গছত থকা চৰাইসমূহৰ কাৰ্যকলাপ সমূহ পৰ্যবেক্ষণ কৰিব পাৰো,

মুক্ত আকাশখনলৈ অলপ সময় চাব পাৰো, বৰষুণ দিলে তাৰ আনন্দ ল’বলৈ পৃথিৱীখনলৈ চকু ফুৰাব পাৰো ইত্যাদি।

এই কাৰ্যকলাপ সমূহে আমাক মানসিক প্ৰশান্তি দিয়াৰ উপৰিও আমাৰ ব্যক্তিগত তথা সামাজিক সম্পৰ্কও উন্নত কৰে। প্ৰকৃতিৰ লগত আন্তৰিক সন্ধন্ধ আমাক ব্যক্তি হিচাপে প্ৰগতিশীল কৰি তোলাৰ লগতে আমাৰ মূল্যবোধ তথা নৈতিক চৰিত্ৰও সবল কৰে। মুঠতে প্ৰকৃতিয়ে সদায় আমাৰ জীৱনলৈ ধনাত্মক পৰিবৰ্তনলৈ আহে। পাট জুন তাৰিখে বিশ্বজুৰি “পৰিবেশ দিৱস” পালন কৰা হয়।

এজন ব্যক্তি প্ৰকৃতিৰ লগত সম্পৰ্কিত হোৱা মানে ব্যক্তিজনৰ পৰিচয়ৰ লগত প্ৰকৃতিৰ সন্ধন্ধ, প্ৰকৃতি তথা ইয়াৰ দ্বাৰা সৃষ্ট প্ৰত্যেকটো বস্তুক ভালদৰে বুজিপোৱাটো প্ৰকৃতিৰ লগত মানৱ

১) মানসিক উপাদান:

প্ৰকৃতিৰ লগত সম্পৰ্ক ৰক্ষাৰ উপাদান সমূহৰ ভিতৰত মানসিক উপাদানেই (Cognitive Component) হ'ল প্ৰধান। এই উপাদানটোৰে আমি প্ৰকৃতিৰ বুকুত কি অনুভৱ কৰো তাকে সূচায়।

২) ফলপ্ৰসূ উপাদান: (affective Component)

এই উপাদানটোৰে এজন ব্যক্তিৰ প্ৰকৃতিৰ প্ৰতি থকা মৰম-স্নেহ তথা দায়িত্বৰ কথা সূচায়।

৩) ব্যৱহাৰিক উপাদান: (behavioral Component)

এই উপাদানটোৱে আমাৰ প্ৰকৃতিৰ প্ৰতিথকা সংৰক্ষণাত্মক মনোবৃত্তিকে সূচায়।

এই তিনিটা উপাদানেই আমাৰ প্ৰকৃতিৰ লগত সম্পৰ্ক গঢ় দিয়াত সহায় কৰে। যিসকল ব্যক্তিয়ে প্ৰকৃতিৰ লগত থকা গভীৰ সম্পৰ্কক অনুধাৱন কৰে তেওঁলোকে ইয়াৰ বেছি যত্ন লয়, প্ৰকৃতিক সংৰক্ষণ কৰিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা হাতত লয়। সমীক্ষাৰ পৰা এইটো পৰিলক্ষিত হৈছে যে প্ৰকৃতিৰ লগত থকা আত্মিক সন্ধন্ধই আমাক এজন ভাল ব্যক্তি হিচাপে সমাজত স্থান লাভ কৰাত সহায় কৰে। বৰ্তমান আমি মানৱ জাতিয়ে প্ৰকৃতিৰ ওপৰত অত্যাচাৰ চলাইছোঁ, সেইকাৰণে বিভিন্ন প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগসমূহ সংঘটিত হৈছে, জীৱ-জন্তুবিলাক দুৰ্ভোগত পৰিছে। অতীতকালত প্ৰকৃতিক সূৰ্য, চন্দ্ৰ, নদীক মানুহে পূজা কৰিছিল। বৰ্তমানে আমি সিমানবোৰ কৰিব নোৱাৰিলেও ঘৰৰ আশে-পাশে থকা গছ-গছনি, পৰিবেশক সংৰক্ষণৰ কাৰণে দায়িত্বল'ব পাৰোঁ।

যিমানে আমি সভ্যতাৰ বুকুত খোজ দিছোঁ, সিমানে যেন আমাৰ জীৱন যত্নৰ দৰে হৈ পৰিছে। এই যান্ত্ৰিকতাৰে ভৰা জীৱনত প্ৰকৃতিৰ বুকুত এপাক বৈ তথা প্ৰকৃতিৰ কাৰণে চিন্তা কৰিবলৈ আমাৰ জীৱনত সময় তথা মানসিকতাৰ অভাৱ ঘটিছে। ইয়াৰ পৰোক্ষ প্ৰভাৱ পৰিছে আমাৰ শিশুসকলৰ ওপৰত। পুৰণিকালত শিশুসকলৰ নদীত সাঁতোৰা, গছ বগোৱা, পথাৰত ঢেকীয়া বুটলা, ৰবাব টেঙা খোৱা, বৰশি টুপাই মাছ ধৰা, ফৰ্মুটি মাৰি গছৰ পৰা আম-জাম পৰা আদি কামসমূহ প্ৰকৃতিৰ লগত জড়িত আছিল।

তেনে কৰ্মত ব্যস্ত থকাৰ কাৰণে তেওঁলোকৰ মনত নাছিল কোনো কলুষতা। বৰ্তমান অভিভাৱকসকলে শিশুসকলৰ জীৱনটো অঘোষিত “নিগনি দৌৰ”ত আৱদ্ধ কৰি ৰখাৰ কাৰণে সিহঁতে প্ৰকৃতিৰ বুকুত সংপৃক্ত হ'বলৈ সময়ে নাপায়। ফলত সৰুৰে পৰা সিহঁতৰ মনবোৰো

কঠিন তথা যান্ত্ৰিক হৈ পৰে। শাৰদী নিশাৰ জোনাকত শেৱালি ফুল বোটলাৰ আনন্দৰ পৰা যেন সিহঁত চিৰবঞ্চিত।

হয়, ব্যস্তটো হ'বই লাগিব, স্কুল, ঘৰ, অফিচ এইবোৰৰ মাজতে অকণমান সময় উলিয়াই আহকচোন অলপমান প্ৰকৃতিৰ বুকুত জিৰণি লওঁ। কোনোবা শাৰদী কোমল জোনাক নিশাত খালি ভৰিৰে দুবৰিৰ ওপৰত খোজকাঢ়োঁ, তগৰ, হান্সাহানাৰ গোল্কত অশান্ত মন শান্ত কৰোঁ, প্ৰচণ্ড অভিমানলৈ আকাশত উৰি ফুৰা নীলা চৰাইজনীক হাতবাউল দি মাতোঁ। চাবচোন প্ৰকৃতিয়ে আমাৰ নীৰস জীৱন লৈ কঢ়িয়াই আনিব নিষ্পাপ প্ৰেম আৰু অনুভূতিৰ সফুঁৰা।

ই-মেইল আইডিঃ goswamisumalee@gmail.com